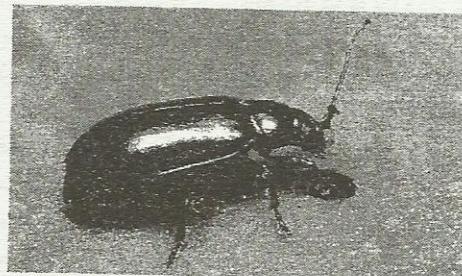

فرورفتگی از پیشانی مشخص در حالت استراحت از فاصله بین پیش ران جلو (*Procoxae*) گذاشته و تا پیش ران ها وسط (*meso dcoxae*) میرسد. شاخک ها در نیمه عمقی خرطوم به ران متصل می شود. بند scape مستقیم و طول آن دوبارابر بقیه بند ها بوده بتدريج کوتاه تر و عرض طول آنها کمی بيشتر از عرض ۱۰ شيار (Striae) طولي باريک نقطه دار فاصله بین شيار هاي بالپوش سطع نقطه دار همراه با يك يا دو رديف موی فلس مانند است. زمانی که ميوه هندوانه کوچک و معمولاً به اندازه چار مغزاست مورد حمله اين حشره قرار می گيرد. حشرات كامل با جويدين ويريدن كامل دم ميوه ارتباط آن را با بتنه اصلی قطع كرده و سپس در زير پوست ميوه شروع به تخ گذاري می نماید. با کم شدن رشد وخشکیدن اينگونه ميوه ها محیط مساعد برای شیوع بيشتر حشره مساعد میشود.

شكل (۳ - ۲) (سرخرطومی تربوز)

کنترول همه جانبی سرخرطومی تربوز IPM

رعایت حفظ الصحه نباتی مزرعه تحت کشت کشت تربوز و جمعاوری و دفن بقاياي فاليز و سوزاندن آن، همچنان استفاده از ادویه جات کيمياوی موثر بوده است. اما از اينکه طی سالیان متمادي بنا بر نوشته ها در منابع علمی ۱۳۸۹ کشور همچوار و همسایه ما ايران تا اکنون نتایج مثبت کنترول آن دریافت نگردیده است. اما در سال در ولایت هرات در يك مزرعه فاليز واقع کم کلاع دیده شده که راپور آن توسط طبیب ثبت گردیده است و نمونه آفت توسط دهاقین مالک فاليز به کشور ايران منتقل و لی نتيجه که مواصلت نموده بود اين بوده است که اين حشره را بنام گاوك ياد نموده و کدام راه کنترول به جز جمعاوری حشره بالغ آن وجود ندارد اما توسعه های که از طرف بخش فنی حفاظه نباتات طبیب داده شده بود استفاده از ادویه دیترکس و کارباریل بود که در طی مدت ۱۵ روز تمامی آفت در این مزرعه تحت کنترول آمد است و استفاده از این ادویه در هنگام صحبت صورت گیرد زیرا بعد از نماز صبح شما اين آفت را در مزرعه دیده نمیتوانید و صرف در هنگام شب باید فعالیت دارد، ازینرو باید صبح وقت بعد از نماز صبح اقدام به ادویه پاشی نماید و نیز باید ادویه را طوری پیشید که بالای بتنه تربوز نریزد و صرف در قسمت زیر بتنه تربوز جاي که آفت تجمع دارد ادویه پاشی نماید.

شیشك فالیز Aphis gossypi clov

Class :Insecta
Order :Homoptera
Family :Aphididae
Genus :Aphis
Species :aphis pomi De Geer

این حشره مانند دیگر شیشك ها با مکیدن شیره گیاهی باعث پیچیده شدن برگ ها و عدم رشد سر شاخه و (جست فرعی) در بتنه خربوزه می گردد. و بر علاوه ترشح عسلک فروان که تولید می نماید. تمام روی بتنه خربوزه را می پوشاند که باعث رشد بعضی از فارج ها و ساپروفايت هادر روی آن میشود و باعث از بین رفتن بتنه خربوزه می گردد. که اين شیشك ها ناقل ۷۰ نوع مریضی ویروسی در گیاهان می شود. ناگفته نباید

گذاشت که این حشره در مزارع که تحت کشت بامیه قرار دارد. رانیز مورد حمله قرار میدهد. و باعث از بین رفتن بته بامیه می‌گردد. همچنان روی بعضی از انواع خیار نیز مشاهده گردیده است. (طبیب ۴/۱۳۸۹) در مناطق گرسیرسایکل زندگی این حشره *Anholocycla* یوده و در مناطق سردسیری بشکل

شکل (۳-۳) شپشک فالیز

Holocycle میباشد. در شرایط عادی طول عمر یک حشره از بدو تولد تا مرگ یک ماه طول می‌کشد. این حشره می‌تواند باعث پیچیدن برگ نباتات فالیزی می‌گردد. (خربوزه، خیار، هندوانه) از نظر بیولوژی شبیه شپشک‌های انار است. با این تفاوت که زمستان را روی میزان متعدد از جمله انر بسر می‌برد. اما برخلاف شپشک سبز انار در این نوع شاخک انتهای پنجه‌ها و کیویتک نیز از رنگ عمومی بد ن به نظر می‌رسد.

کنترول همه جانبی شپشک فالیز IPM

از اینکه انسانها در کنترول طبیعی آفات نباتی نقش عمده ندارند ولی با استفاده از تکنالوژی و شیوه‌های نوین علمی میتوانند موجب تقلیل جمعیت آفات نباتی گردد. برای کنترول شپشک سبز فالیز باید موضوعات مانند جمعاوری دفن و سوزانیدن بقایای نباتی داخل و اطراف فالیز را مد نظر داشته باشیم و نیز تغییر در زمان کشت، یخ آب دادن و قلبه نمودن مزرعه فالیز در زمستان، رعایت قرانطین نباتی داخلی و خارجی محصولات زراعی عوامل اند که در کنترول آفات نباتی نقش ارزشمند دارند. استفاده از ادویه جات ترکیبی ارزان و موجود در محل مانند محلول پاشی مزرعه در اولین بار که این حشره در مزرعه دیده میشود با استفاده از دوغ مشک، و محلول سیر و تنباکو به نسبت های مقدار صد گرام تنباکو، بیست گرام سیر و در ده لیتر آب داغ خوب حل نموده و بعد از مخلوط نمودن برای مدت ۲۴ ساعت بگذارید سپری گردد بعده آنرا فلتر نموده صبح وقت اقدام به ادویه پاشی نماید. باید متنظر شد که دشمنان طبیعی این آفت در طبیعت موجود است که شیر شپشک Chrysoperla و مگس‌های فامیل Syrphidae و خسک‌های فامیل Nabidae و *Anthocoridae* و پارازیتورهای مانند Entomophthora باعث ایجاد بیماری و تقلیل جمعیت این آفت میشود و نیز در مبارزه کیمیاگری استفاده از ادویه جات مانند کارباریل در کنترول افت موثر است.

مگس خربوزه (*Myopardalis paradalina* Bigot)

Class :Insecta

Order :Diptera

Family :Tephritidae

Genus ;Bactrocercorbiteae

Species :B.curcurbitae

مگس خربوزه که یکی از جمله آفات مهم محصولات خربوزه در کشور عزیز ما افغانستان بشمار می‌رود اولین بار در سال ۱۳۵۰ توسط داکتر لال و استاد پیر محمد صدیقی از ولایت ننگرهار گزارش داده شد. مگس خربوزه محصولات مانند خربوزه گرمه، دستنبور، خیار، چمیر خیار و خربوزه را مورد حمله قرار می‌دهد. حشره کامل مگس است که طول حشره نر ۵/۵ و ماده آن ۵/۰ میلی متر طول دارد. رنگ عمومی مگس